

Dosarul nr.2ra-234/19

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud: M.Macar)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L.Pruteanu, I.Cotruță, A.Panov)

ÎNCHEIERE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Fiscal de Stat,
Direcția Generală Administrare Fiscală Centru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vadim
Moraru împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la compensarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat și a fost menținută
hotărârea 3 mai 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 14 septembrie 2017, Vadim Moraru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la compensarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că prin ordinul
Inspectoratului Fiscal de Stat rl. Hîncești nr. 046-b din 25 iunie 2014 i-a fost
aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră.

A menționat că prin hotărârea din 22 decembrie 2014 a Judecătoriei Hîncești
a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Moraru cu privire
la anularea actului administrativ.

Prin decizia din 8 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost admis
apelul declarat de către Vadim Moraru, a fost casată hotărârea din 22 decembrie
2014 a Judecătoriei Hîncești și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă
cererea de chemare în judecată depusă de către Vadim Moraru.

A fost anulat ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat rl. Hîncești nr. 046-b din
25 iunie 2014 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost
considerat inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat rl. Hîncești.

Vadim Moraru a susținut că în vederea apărării drepturilor sale, pe parcursul examinării cauzei menționate supra, a beneficiat de asistență juridică, fiind asistat de un avocat.

De asemenea, reclamantul a relatat că atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel a fost reprezentat de avocatul Alexandru Iachimciuc, căruia i-a achitat pentru serviciile juridice acordate.

Astfel, în prima instanță a anexat ordinul de încasare a numerarului, prin care a achitat serviciile de asistență juridică în sumă de 4 000 de lei.

A remarcat că conform înțelegerii dintre părți, pentru reprezentarea intereselor sale în ordine de apel, dânsul va achita serviciile avocatului în mărime de 3 500 de lei după devenirea irevocabilă a deciziei instanței de apel.

Vadim Moraru a precizat că prin încheierea din 20 ianuarie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a devenit exigibilă obligația sa față de avocat, pe care și-a onorat-o integral.

Reclamantul a considerat că aceste cheltuieli au fost necesare, reale și rezonabile, ținând cont de complexitatea și specificul cauzei.

Vadim Moraru a solicitat prin cererea de chemare în judecată inițială și cererea de concretizare a pretențiilor, încasarea de la Serviciul Fiscal de Stat a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7 500 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 000 de lei, suportate în legătură cu examinarea litigiului dedus judecătii. (f.d. 4-5, 78)

Prin hotărârea din 3 mai 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Vadim Moraru împotriva Serviciul Fiscal de Stat cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Serviciul Fiscal de Stat în beneficiul lui Vadim Moraru, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7 500 de lei.

S-a încasat de la Serviciul Fiscal de Stat în beneficiul lui Vadim Moraru, cheltuielile de asistență juridică în cadrul actualului proces, în mărime de 1 000 de lei.

La 8 mai 2018, Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel împotriva hotărârii din 3 mai 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central.

Prin decizia din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat și a fost menținută hotărârea din 3 mai 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central. (f.d. 122-129)

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile art. 82, 90 lit. i), 94, 96, 118 alin. (1) și 130 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, care reglementează cheltuielile de judecată, probele și probațiunea.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe este întemeiată, având în vedere că a fost determinat corect raportul juridic dedus judecătii și circumstanțele importante ale cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că pretențiile ce vizează cheltuielile de judecată sunt justificate, deoarece Vadim Moraru a angajat un avocat și a beneficiat de asistență juridică pe parcursul examinării cauzei în instanțele de judecată, fapt confirmat prin prezența avocatului la ședințele de judecată, pregătirea și întocmirea amplă a actelor procedurale.

Mai mult, instanța de apel a evidențiat durata procesului de judecată atât în prima instanță, cât și în instanța de apel și recurs (17 februarie 2015 – 20 ianuarie 2016), modul în care avocatul a asigurat asistența juridică și activitatea desfășurată în acest sens, precum și admiterea pretențiilor lui Vadim Moraru.

Pe cale de consecință, Curtea de Apel Chișinău a remarcat cheltuielile de asistență juridică, ca fiind rezonabile și proporționale cu activitatea depusă de avocat, în vederea reprezentării intereselor lui Vadim Moraru.

La 13 decembrie 2018, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a declarat recurs împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe de admitere a cererii de chemare în judecată.

Serviciul Fiscal de Stat a reținut în acest context că instanțele de judecată ierarhic inferioare, au apreciat în mod arbitrar circumstanțele de fapt și de drept aplicabile speței.

Recurentul, a subliniat că simpla constatare de reprezentare în instanțele de judecată a intimatului de către apărătorul angajat, prin prezența acestuia la ședințele de judecată, pregătirea apărărilor ample, dovedite prin concluzii, întâmpinări și cereri depuse la dosar, enumerate în mod generic, cu omiterea de a indica în mod concret care au fost aceste acțiuni ce au generat cheltuielile în cauză, fac ilegale soluțiile adoptate.

A notat în acest sens, decizia nr. 2 din 30 martie 2012 a Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, prin care s-a aprobat Recomandări privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, pornind și de la practica CEDO.

Prin urmare, atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au reținut faptul că la materialele cauzei lipsește lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de către reprezentantul intimatului, în cauza care a generat suportarea pretinselor cheltuieli de asistență juridică.

În același timp, a specificat că prin acțiunea separată cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată suportate în procesul de examinare a cererii cu privire la compensarea cheltuielilor suportate, în cauza civilă inițială în mărime de 1 000 de lei, reprezintă îmbogățire fără justă cauză, or, art. 514 Cod civil, prevede expres că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, ceea ce nu poate fi reținut în speța supusă examinării.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 20 septembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 13 decembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură

civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva